

УДК 339.13:331.5 (045)

**СТАНОВЛЕННЯ СВІТОВОГО РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:  
ПРОСТОРОВО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ**

Давидюк Людмила Петрівна, асистент кафедри економіки підприємства та міжнародної економіки, Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця

**Davydyuk Lyudmila**, Assistant Department of Business Economics and International Economics, Vinnitsa trade and economic institution Kyiv National University of Trade and Economics, Vinnitsa

**Davydyuk L. The process the forming of global job market under globalization: the space-methodological aspect.**

In the article investigated the theoretical and practical aspects formation of the world labor market under the influence of globalization. It analyzes different interpretations of scientific approaches to the meaning of «global job market» as an economic category. In the article the main factors which influencing the global labor market are investigated. It presented the segmentation of global job market and centers of gravity on migration movements. Factors of global transformation in process of development world job market are allocated. It is concluded that in the modern economic literature there is the problem of the use and interpretation of the concept of the global labor market. It was determined that the most common interpretation of the term "global labor market" is considered to be a - a system of relations developing between states over the demand and supply of labor, its regulation of interstate flows, wages and social protection in the background of globalization processes. It has been determined that it is in a regional framework formed by the components of the global labor market and its regional segmentation, the largest of which became the Western European, American, Asian, Middle East and Africa. In the structure of the global labor market in accordance with the qualifications of employees are two main segments: the global market for skilled labor and unskilled labor. All this and more calls for the development and implementation of a single unified international legislation on the use of labor.

**Давидюк Л.П. Становлення світового ринку праці в умовах глобалізації: просторово-методологічний аспект.**

Розглянуто теоретичні та практичні аспекти впливу глобалізації на становлення світового ринку праці. Проаналізовано наукові тлумачення та підходи щодо змісту поняття «світовий ринок праці» як економічної категорії. Досліджено основні фактори становлення світового ринку праці. Наведено сегментацію світового ринку праці, центрів привабливості міграційних потоків. Виділено чинники глобалізаційних трансформацій становлення світового ринку праці. Зроблено висновок, що сучасній економічній літературі існує проблема використання та тлумачення поняття світовий ринок праці. Визначено, що найпоширенішим тлумаченням терміну «світовий ринок праці» вважається таке – це система відносин, що складаються між державами з приводу узгодження попиту та пропозиції робочої сили, регулювання її міждержавних потоків, оплати праці та соціального захисту на тлі глобалізаційних процесів. Визначено, що саме в регіональних межах формуються компоненти світового ринку праці та його територіальні сегментування, найбільшими з яких стали західноєвропейський, американський, азіатський, близькосхідний, і африканський. У структурі світового ринку праці відповідно до кваліфікації працівників виокремлюють два основних сегменти: глобальний ринок кваліфікованої праці та низької кваліфікації. Все це, та багато іншого диктує необхідність розробки та впровадження єдиного уніфікованого міжнародного законодавства у сфері використання праці.

**Давидюк Л.П. Становление мирового рынка труда в условиях глобализации: пространственно-методологический аспект.**

Рассмотрены теоретические и практические аспекты влияния глобализации на становление мирового рынка труда. Проанализированы научные толкования и подходы к содержанию понятия «мировой рынок труда» как экономическая категория. Исследованы основные факторы становления мирового рынка труда. Приведена сегментация мирового рынка труда, центров привлекательности миграционных потоков. Выделены факторы глобализационных трансформаций становления мирового рынка труда. Сделан вывод, что в современной экономической литературе существует проблема использования и толкования понятия мировой рынок труда. Определено, что наиболее распространенным толкованием термина «мировой рынок труда» считается такое - это система отношений, складывающихся между государствами по поводу согласования спроса и предложения рабочей силы, регулирование ее межгосударственных потоков, оплаты труда и социальной защиты на фоне глобализационных процессов. Определено, что именно в региональных рамках формируются компоненты мирового рынка труда и его территориальные сегментирования, крупнейшими из которых стали западноевропейский, американский, азиатский, ближневосточный и африканский. В структуре мирового рынка труда в соответствии с квалификацией работников выделяют два основных сегмента: глобальный рынок квалифицированного труда и труда низкой квалификации. Все это, и многое другое диктует необходимость разработки и внедрения единого унифицированного международного законодательства в сфере использования труда.

**Постановка проблеми.** В умовах посилення глобалізаційних процесів у світовому господарстві, які виявляються у зростанні взаємозалежності країн, національні ринки праці, як і ринків товарів, послуг і капіталів, дедалі більше втрачають свою замкненість, що призводить до утворення єдиного – світового ринку праці. Важливість вказаного аспекту функціонування світового господарства обумовлює необхідність дослідження провідних характеристик становлення та функціонування світового ринку праці під впливом глобалізаційних зрушень. До того ж нинішні світогосподарські трансформаційні тенденції засвідчують активізацію процесів глобалізації, які продукують новітні механізми господарської взаємодії на просторовому рівні, що у свою чергу суттєво позначається на розвитку світового ринку праці.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Проблемою глобалізаційних процесів, їх наслідків, становлення та формування світового ринку праці знаходяться в центрі уваги зарубіжних та вітчизняних науковців, таких як Дж.Беккер, Р.Билсбороу, Х.Кларк, Д.Массі, М.Піоре, А.Порт, О.Старк, Е.Тайлор, М.Тодаро, Л. Рейнолдс, С. Майстрі, К. Моузер Дж.Харіс М.Кастельс, Р.Кеохане, Т.Левітт, В. Липов, Ю.Макогон, Є.Савельєв, С.Бандур, І.Бузько, Е.Лібанова, С.Пирожков, А. Гайдучький, О. Малиновська та ін. [2; 8].

Одночасно потребує подальшого наукового опрацювання просторово-методологічний аспект формування та розвитку світового ринку праці з урахуванням активізації процесів глобалізації світової економіки.

**Метою статті** є дослідження методологічних та просторових аспектів розвитку світового ринку праці в умовах глобалізації.

**Результати дослідження.** Проблемам ринку праці присвячена значна увага в економічній літературі. Проте більшість наявних досліджень обмежуються аналізом національних ринків праці, а світовий ринок праці розглядається здебільше як механічний конгломерат ринків праці всіх країн. Лише в небагатьох наукових працях визнається факт існування і розвитку світового ринку робочої сили як нового якісного економічного явища, яке піддається різноаспектним впливам глобалізації.

Перші спроби аналізу еволюції світового ринку праці відносяться до другої половини XIX ст. Його започаткували німецькі вчені, котрі намагалися проаналізувати розвиток

світового ринку праці на різних рівнях у певній послідовності, відповідно до стадій розвитку міжнародного поділу праці. В цьому контексті вони розглядали ринок праці як провідну інституцію, яка забезпечувала економічний добробут родини та кожної особистості.

Натомість сучасні дослідники світового ринку праці розглядають його як нове специфічне соціально-економічне явище з якісною трансформацією систем попиту і пропозиції робочої сили, зміною ролі процесу самої праці. Так, експерти МВФ та Світового Банку, Річард Фрімен розглядають світовий ринок праці з точки зору зростання глобальної пропозиції робочої сили, яка дисбалансувала національні ринки праці і привела до попиту на висококваліфіковану робочу силу походженням з «низькодохідних» економік [1, с. 23]

Інші дослідники, зокрема, американські економісти Л. Рейнолдс, С. Майстрі і К. Моузер визнають наявність трьох типів ринку праці: місцевого, національного, міжнародного. Вони не відкидають тісного взаємозв'язку між вищезазначеними типами ринків праці, припускають можливість переходу працівників з одного в інший, хоча, звичайно, це переміщення, на їхню думку, ускладнюється низкою об'єктивних і суб'єктивних причин, пов'язаних з витратами на підготовку та перепідготовку працівників, набуття ними нової кваліфікації і знань, високої конкуренції на ринках праці і т.д. [2, с.2].

Всупереч вищевикладеній сентенції, американський економіст Дж. Керні, виключає будь-який зв'язок між різними ринками праці, розглядаючи їх у вигляді жорстких закритих систем регулювання праці з сегментацією ринків окремих професій, спеціальностей, кваліфікацій [2, с. 8 ].

На думку російського вченого, відомого фахівця у галузі аналізу сучасного світового ринку праці С.Рязанцева, світовий ринок праці – це сукупність глобальних трудових ресурсів, тобто всього зайнятого (реального і потенційного) населення світу, включаючи міжнародних трудових мігрантів [3, с. 65 ].

Його співвітчизники, В.Томілов, Л.Семеркова визначають світовий ринок праці, як наднаціональне утворення, суб'єктами якого виступають на постійній основі покупці і продавці закордонної робочої сили, які беруть участь у відборі необхідної робочої сили в рамках міждержавного регулювання попиту-пропозиції на ринку праці. Вчені зазначають, що водночас відбувається безпосереднє зіткнення соціальних політик різних країн, які володіють різним соціальним досвідом та національними традиціями [4, с.15].

У трактуванні І.Івахнюк світовий ринок праці – це економічний простір світу, що не має чітко визначених державних чи регіональних кордонів, формується і розвивається за рахунок міжнародних міграційних процесів, в першу чергу в результаті експорту та імпорту іноземної робочої сили [5, с.21].

Варто зазначити, що в сучасній економічній літературі існує проблема використання та тлумачення категоріально-понятійного апарату досліджуваної в статті теми. Найпоширенішим тлумаченням терміну «світовий ринок праці» вважається таке – це система відносин, що складаються між державами з приводу узгодження попиту та пропозиції робочої сили, регулювання її міждержавних потоків, оплати праці та соціального захисту. Ці відносини виникають у зв'язку з нерівномірністю розміщення капіталу та людського ресурсу у країнах світу та відмінностями у їх відтворенні [6]. Однак, на нашу думку, світовий ринок праці – це комплексне явище, пов'язане як з розвитком самої особистості людини, так і з підвищенням ролі праці, зміною характеру робочої сили, формуванням її нових якостей. Тому світовий ринок праці є не просто сукупністю національних ринків, а являє собою якісно новий етап в умовах посилення процесів глобалізації.

Більшість науковців розглядають категорію «світовий ринок праці» через призму міграційних процесів, частку працездатного населення в загальній кількості мігрантів, кваліфікацію працівників, рівень безробіття, рівень зайнятості тощо. Загалом світовий ринок праці слід визначити як єдиний механізм узгодження факторів попиту та пропозиції робочої

сили незалежно від країни проживання тієї чи іншої людини, який розвивається на тлі глобалізаційних процесів (табл. 1) [7, с. 125].

Табл.1.

Фактори попиту та пропозиції робочої сили на ринку праці в умовах глобалізації

Фактори пропозиції робочої сили:	Фактори попиту на робочу силу:
<ul style="list-style-type: none"> <li>• масштаби трудової міграції населення;</li> <li>• частка працездатного населення в загальній кількості мігрантів;</li> <li>• кваліфікація робітників;</li> <li>• формування інноваційно-технологічного освітнього простору</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• кон'юнктура ринку праці в країнах-імпортерах;</li> <li>• економічна та соціальна ситуація в країнах-експортерах;</li> <li>• технічна оснащеність виробництва</li> <li>• офшоринг(передача певних видів робіт з одних країн в інші);</li> <li>• іноземні інвестиції;</li> <li>• діяльність ТНК і міжнародних компаній</li> </ul>

Всі вище значені фактори здійснюють неоднозначний вплив на динаміку робочих місць, заробітну плату і продуктивність праці на національних ринках праці, і є катализаторами посилення зв'язку зі світовим ринком праці. Необхідно мати на увазі, що механізм діяльності світового ринку передбачає перерозподіл людських ресурсів на користь зацікавлених суб'єктів світової економіки на основі стану балансу попиту та пропозиції. При цьому національні ринки праці в умовах глобалізації схильні до постійних ризиків, джерелом яких є суб'єкти світової економіки. Це вимагає від них вироблення індивідуальної програми щодо запобігання вказаних ризиків та подолання їх наслідків. Загалом можна констатувати, що динаміка розвитку світового ринку праці в умовах глобалізації визначається бурхливим розвитком ряду інших важливих факторів світової економіки, таких, як діяльність ТНК, інвестиційна та технологічна політика яких вносить корективи в розвиток національних ринків праці, та інші. Більш того, повноцінний ринок праці може виникнути тільки в умовах високоефективної світової економіки, що функціонує на основі високої продуктивності праці, інтернаціоналізації господарських зв'язків, розвитку ринкових відносин, різноманіття форм власності, розумного поєднання національних та загальнолюдських інтересів. Завдяки діяльності ТНК і появі нових технологій утворюється гнучкий ринок праці, в основі якого лежить віртуальна, економіка, яка дає можливість застосування гнучких практик і форм найму та звільнення, а також організації робочого місця[9, с.114 ]. Саме на світовому ринку праці найм робочої сили здійснюється з використанням інших критеріїв (більш високих кваліфікаційних вимог, знання іноземної мови, підвищеної мобільності й швидкої культурної адаптації, наявності культури міжнаціонального спілкування, більшої дисциплінованості, меншої вибагливості щодо оплати праці), ніж на національних ринках праці, і багато в чому залежить від участі окремих країн в системі сучасного міжнародного поділу праці. При цьому, в суб'єктів світового ринку праці помітно послаблюються національні уподобання, вони є більш мобільними та пристосованими до вимог роботодавців[3, с.118 ].

Якщо розглядати фактори впливу на світовий ринок праці в загальному вигляді, то, на нашу думку, найбільш вагомий вплив на формування структури світового ринку праці та динаміку його розвитку, здійснюють такі фактори, як: соціально-демографічний, пов'язаний з природним відтворенням робочої сили та її якісним складом; інноваційно-технологічний; зовнішньоторговельна лібералізація і міжнародна мобільність робочої сили.

Розмаїття факторів розвитку світового ринку праці формує надзвичайно диференційовану його структуру, яка тісно пов'язана з міжнародним поділом праці, тобто із спеціалізацією окремих країн на виробництві певних товарів і послуг, і відповідним попитом на робочу силу з конкретними освітньо-кваліфікаційними характеристиками.

Загалом шляхи формування світового ринку праці є складними та суперечливими. Його складові елементи розглядаються у різнорівневих площинах, у тому числі і територіально-просторовій. Хоча процес формування світового ринку праці набуває глобального характеру, на рівні окремих регіонів він проявляється з різним ступенем інтенсивності і завершеності. Саме в регіональних межах формуються компоненти світового ринку праці та його територіальні сегментування [8, с.16]. Інтернаціоналізація і глобалізація економіки створили об'єктивні умови, сприятливі для поступового формування світового ринку праці та його окремих частин – регіональних ринків праці, найбільшими з яких стали західноєвропейський, американський, азійський, близькосхідний, і африканський. Найбільш привабливими регіонами для іммігрантів є такі: Північноамериканський регіон (щорічний приплив оцінюється на рівні 1,5 млн. осіб.), Західна Європа (900 тис.), за останні два десятиліття утворились нові центри притягування працівників – Південно-Східна та Західна Азія («нові індустріальні країни») та Південна Америка (Аргентина, Венесуела, Бразилія). Вони в свою чергу, суттєво впливають на особливості формування світового ринку праці [10].

У структурі світового ринку праці під впливом глобалізації відповідно до кваліфікації працівників виокремлюють два основних сегменти, перший з яких охоплює робочу силу, яка характеризується відносно постійною зайнятістю, стабільністю трудових навичок, високим рівнем кваліфікації й зарплати, а також доволі чіткою ієрархією кваліфікації. Це загалом привілейований шар працівників з розвинених країн, а також країн із середнім рівнем розвитку (Сінгапур, Тайвань, Гонконг). Цьому значною мірою сприяє функціонування сучасного інформаційного простору, який забезпечує принципово нові можливості для обміну знаннями та доступу до новітньої інформації. В умовах дефіциту «необхідної» робочої сили національні ринки праці використовують різні національні та глобальні механізми для її пошуку або відтворення, утворюючи тим самим нову структуру світового ринку праці – глобальний ринок кваліфікованої праці. Тільки вдале поєднання праці, технології і капіталу здатне підвищити рівень конкурентоспроможності національних економік. Відповідно спостерігаються зміни в міграційній політиці країн, і сьогодні імміграційне законодавство розвинених західних країн націлене в основному на залучення висококваліфікованих фахівців [9, с.115].

Інший сегмент міжнародного ринку праці формують іммігранти з регіонів світу з відносно низьким рівнем економічного розвитку, низькою кваліфікацією. Серед цих працівників необхідно виділити специфічну категорію так званої нелегальної робочої сили, чималі потоки якої спрямовані в високорозвинуті країни, зокрема в США і країни Європейського Союзу [9, 116].

Міграція робочої сили відіграє все більш значну роль в економіці розвинених держав, впливаючи на становлення світового ринку праці. Сьогодні у світі, за різними оцінками, нараховується 232 млн. осіб (3,2 % населення світу), які проживають за межами країни походження [11]. Трудова міграція нівелює негативні наслідки збільшення числа безробітних, проблем бідності та економічної нерівності в країнах, що розвиваються, оскільки супроводжується потужними потоками грошових переказів мігрантів, здійснюючи певний внесок у боротьбу з бідністю, сприяючи використанню додаткових джерел фінансування.

Сучасні глобальні тенденції розвитку світової економіки здійснюють помітний вплив не тільки на формування і функціонування світового і національних ринків праці, а й на всі світогосподарські процеси. За оцінками МОП, у 2014 р. рівень безробіття у світі досяг 201 млн. чоловік (що на 30 млн. більше ніж 2008 р) [12]. В умовах зростання глобального безробіття, саме трудові правовідносини переживають трансформацію і потребують усунення протиріч між національним (державним) регулюванням і транснаціональним (глобальним) характером сучасного світогосподарського розвитку.

Сучасні глобалізаційні процеси вимагають посилення ролі міжнародних організацій у сфері регулювання світового ринку праці. Найперше виникає необхідність уніфікації

стандартів праці, кваліфікації робочої сили, укладання міжнародних договорів, розробки освітньо-кваліфікаційних орієнтирів для національних ринків праці. Діють й регіональні організації, що опікуються проблемами регулювання ринку праці. Вони не тільки консультують, але й сприяють утворенню регіональних ринків праці, які у свою чергу, стають сегментами світового ринку праці.

Виходячи з вищевикладеного, можемо виділити чинники глобалізаційних трансформацій світового ринку праці:

1. посилення міжнародної конкуренції, яка стимулює виробників знижувати витрати, в тому числі трудові, і таким чином залучаючи їх в загальносвітові механізми функціонування ринків праці, капіталів, ресурсів, що сприяє зростанню ефективності світового економічного простору;

2. комплексні структурні зрушення в системі зайнятості робочої сили, обумовлені розвитком сучасного науково-технічного прогресу, що стимулює мобільність робочої сили;

3. поглиблення взаємозв'язків національних економік в результаті посилення інтернаціоналізації господарського життя об'єктивно потребує формування глобального ринку робочої сили, адекватного світового ринку капіталу, товарів, послуг, поглиблення міжнародної інтеграції, спеціалізації і кооперації виробництва;

4. нерівномірний розвиток країн та їх класифікація у світовому господарстві на високо розвинуті країни, країни з перехідною економікою та країни, що розвиваються, активно сприяє процесу глобалізації ринку праці [13].

**Висновки.** Таким чином, в сучасній економічній літературі існує проблема використання та тлумачення поняття світовий ринок праці. Категорію «світовий ринок праці» багато науковців розглядають через призму різних факторів. Найпоширенішим тлумаченням терміну «світовий ринок праці» вважається таке – це система відносин, що складаються між державами з приводу узгодження попиту та пропозиції робочої сили, регулювання її міждержавних потоків, оплати праці та соціального захисту на тлі глобалізаційних процесів. Розмаїття факторів розвитку світового ринку праці формує надзвичайно диференційовану його структуру. Саме в регіональних межах формуються компоненти світового ринку праці та його територіальні сегментування, найбільшими з яких стали західноєвропейський, американський, азійський, близькосхідний, і африканський. У структурі світового ринку праці відповідно до кваліфікації працівників виокремлюють два основних сегменти: глобальний ринок кваліфікованої праці та низької кваліфікації. Водночас спостерігається суперечлива єдність глобалізаційних процесів: формування нового міжнародного поділу праці, інтенсифікація науково-технічного прогресу та оптимальне розміщення і використання ресурсів в умовах відкритості національних економік, з одного боку, а з іншого – посилення глобальної взаємозалежності і нерівномірності розвитку суб'єктів світового ринку праці, що веде до зростання конкуренції, нестабільності і соціальних конфліктів. Все це диктує необхідність розробки та впровадження єдиного уніфікованого міжнародного законодавства у сфері використання праці.

#### Список використаних джерел:

1. Richard B. Freeman. The new global labor market. - Focus . – Number 1. Summer-Fall. - Volume 26. - 2008. – pp. 23-26
2. Reynolds L., Masters S., Moser C. Economics of Labor. N.Y., 1990.
3. Рязанцев С.В. Мировой рынок труда и международная миграция: Учебное пособие. – Москва: ЗАО «Издательство Экономика», 2010. – 303 с.
4. Томилов В.В., Семеркова Л.Н. Маркетинг рабочей силы: Лекции / В. В. Томилов, Л. Н. Семеркова. - СПб.: Изд. СПбУЭФ, 1997. - 84с.
5. Ивахнюк И.В. Управление трудовой миграцией в глобализирующемся мире: поиск новых подходов / И. В. Ивахнюк //Международная миграция населения: вызовы

- глобализации. Научная серия «Международная миграция населения: Россия и современный мир». - Выпуск 24. – Москва: ТЕИС, 2011. - с. 20-28
6. Орозалиева А.С. Глобализация и ее влияние на формирование мирового рынка труда [Электронный ресурс] Режим доступа: <http://arch.kyrlibnet.kg/uploads/UAOROZALIEVA2013-1.pdf>
  7. Юрова Н.В. Трудовой потенциал и его реализация на международном рынке труда в контексте глобализации [Электронный ресурс] Режим доступа: [http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/92457/1/yurova\\_2012\\_9\\_IER\\_issues.pdf](http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/92457/1/yurova_2012_9_IER_issues.pdf)
  8. Населення України. Трудова еміграція в Україні. Монографія / За ред. Лібанової Е., Позняк О.В., Малиновської О.А. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В.Птухи НАН України, 2010. – 233 с.
  9. Рывкина А.Н. Международная трудовая миграция как фактор влияния на функционирование рынка квалифицированного труда в условиях глобализации / А.Н. Рывкина, Е.Г. Гущина. - Волгоградский государственный технический университет. – 2012. - №7. – С. – 117-119.
  10. Мировая демографическая ситуация 2014 год. Краткий доклад [Электронный ресурс] Режим доступа : <http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/>
  11. Международная организация по миграциям населения. Официальный сайт международной организации по миграциям населения [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [www.iom.int](http://www.iom.int)
  12. World employment and social outlook. The changing nature of jobs/ International Labour Office Электронный ресурс Режим доступа : [http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms\\_368626.pdf](http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_368626.pdf)
  13. Кислицына О.В. Особенности развития мирового рынка рабочей силы в условиях глобализации [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://dspace.nbu.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/35251/32-Kisliczuna.pdf?sequence=1>

### References

1. Richard B. Freeman, B. R. (2008, ), The new global labor market, *Focus*, No. 1, Summer-Fall, Volume 26, pp. 23-26
2. Reynolds, L., Masters, S and Moser, S. (1990), *Economics of Labor*, N.Y.
3. Rjazancev, S.V. (2010), «World labor market and international migration» [Mirovoj rynok truda i mezhdunarodnaja migracija], Moscow, p.303.
4. Tomilov, V.V. and Semerkova, L.N. (1997), «Marketing of labor:Lectures» [Marketing rabochej sily: Lekcii], Saint Petersburg, p.84.
5. Ivahnjuk, I.V. (2011), «Management of labor migration in a globalizing world: the search for new approaches», [Upravlenie trudovoj migraciej v globalizirujushhemsja mire: poisk novyh podhodov], *Mezhdunarodnaja migracija naselenija: vyzovy globalizacii*. Nauchnaja serija «Mezhdunarodnaja migracija naselenija: Rossija i sovremennyj mir» , Moscow, No.24, pp. 20-28
6. Orozalieva, A.S. (2013), «Globalization and its impact on the formation of the global job market» [Globalizacija i ee vlijanie na formirovanie mirovogo rynka truda], available at: <http://arch.kyrlibnet.kg/uploads/UAOROZALIEVA2013-1.pdf>
7. Jurova, N.V. 2012 «Labour potential and its realization in the international labor market in the context of globalization» [Trudovoj potencial i ego realizacija na mezhdunarodnom rynke truda v kontekste globalizacii], available at // [http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/92457/1/yurova\\_2012\\_9\\_IER\\_issues.pdf](http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/92457/1/yurova_2012_9_IER_issues.pdf)
8. Libanova, E., Poznjak, O.V. and Malinovs'ka O.A. (2010), «The population of Ukraine. Labor Emigration in Ukraine» [Naselennja Ukraïni. Trudova emigracija v Ukraïni], K., 233 p.

9. Ryvkina, A.N. and Gushhina, E.G. (2012), «International labor migration as a factor of influence on the functioning of the market of skilled labor in the context of globalization», [Mezhdunarodnaja trudovaja migracija kak faktor vlijanija na funkcionirovanie rynka kvalificirovannogo truda v uslovijah globalizacii], Volgograd State Technical University, No.7, pp. 117-119.
10. Concise Report on the World Population Situation (2014), [Mirovaja demograficheskaja situacija 2014 god. Kratkij doklad], available at: // <http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/trends/Concise%20Report%20on%20the%20World%20Population%20Situation%202014/ru.pdf>
11. International organization for migration [Mezhdunarodnaja organizacija po migracijam naselenija], available at: [www.iom.in](http://www.iom.in)
12. World employment and social outlook. The changing nature of jobs, International Labour Office, available at: [http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms\\_368626.pdf](http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_368626.pdf)
13. Kislicyna, O.V. «Features of the development of the global job market in the context of globalization» [Osobnosti razvitija mirovogo rynka rabochej sily v uslovijah globalizacii], available at: // <http://dspace.nbu.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/35251/32-Kisliczuna.pdf?sequence=1>

**Ключові слова:** глобалізація, світовий ринок праці, фактори становлення світового ринку праці, міжнародна міграція робочої сили, національний ринок праці, центри привабливості міграційних потоків, сегментація

**Ключевые слова:** глобализация, мировой рынок труда, факторы становления мирового рынка труда, международная миграция рабочей силы, национальный рынок труда, центры привлекательности миграционных потоков, сегментація

**Keywords:** globalization, the global job market, factors which influencing the global job market, international labor migration, national labor market, centers of gravity on migration movements, the segmentation of global job market

Рецензент: Калініна С.П., д.е.н., професор